

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ

No 58-L

«26» դեկտեմբեր 2023թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ ԽՄԲԵՐԻ
ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի № 1902-Լ որոշման N 1 հավելվածի «Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն» բաժնի «Երիտասարդություն» գլխի 53-րդ կետի 53.2-րդ ենթակետով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել ուսումնական հաստատություններում երիտասարդական ինքնակազմակերպվող խմբերի ձևավորման մեթոդաբանությունը՝ համաձայն հավելվածի:

12/26/2023

ԺԱՆՆԱ ԱՆԴՐԵԱՅԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Signed by: ANDREASYAN ZHANNA 6402810169

Ժ.ԱՆԴՐԵԱՅԱՆ

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ԽՄԲԵՐԻ
ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ**

Ի ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Սույն մեթոդաբանությունը ուսումնական հաստատություններում երիտասարդական ինքնակազմակերպվող խմբերի ձևավորման գործընթացի ուղեցույց է, որում ներկայացվում են վերջիններիս հիմնադրման, գործունեության իրականացման պայմանների ընձեռնման, ֆինանսավորման սկզբունքների և թափանցիկության ու ժողովրդավարական ներքին մեխանիզմների ապահովման հնարավորությունները: Այն կրում է խորհրդատվական բնույթ:

2. Ուղեցույցի մշակման նպատակով ուսումնասիրվել է ոլորտի միջազգային լավագույն փորձը, ինչպես նաև խորքային հարցազրույցներ են իրականացվել ՀՀ մի շարք բուհերի ղեկավար կազմի ներկայացուցիչների և ուսանողների հետ:

3. Ուսումնասիրված գրականությունից և խորքային հարցազրույցներից պարզ է դառնում, որ ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինները կարող են լինել ֆորմալ և ոչ ֆորմալ: Սակայն, ՀՀ կրթության ոլորտը կարգավորող օրենքների և վերջիններիս նախագծերի տրամաբանությունը հաշվի առնելով՝ ուղեցույցում, մասնավորապես և գլխավորապես ներկայացվում են ֆորմալ ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների գործունեության սկզբունքները:

4. Ուղեցույցի բաժիններում առանձին-առանձին անդրադարձ է կատարվում ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների ստեղծմանը, ուսանողական ինքնակազմակերպման մարմին-ուսումնական հաստատություն հարաբերությունների հիմքում ընկած անկյունաքարային սկզբունքների հաստատմանը, ֆինանսավորմանը, ներքին ժողովրդավարությանը, ինչպես նաև վերջիններիս գործունեության թափանցիկության և հաշվետվողականության համար անհրաժեշտ մեխանիզմների ներդրմանը:

5. Աշակերտական խորհուրդների ձևավորման մեթոդաբանությունը սահմանված է Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2011 թվականի մայիսի 17-ի «Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության աշակերտական խորհրդի օրինակելի կանոնադրությունը հաստատելու մասին» N 571-Ն հրամանով:

6. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինը ուսումնական հաստատության շրջանակներում ուսանողների կողմից կամավորության հիմունքների վրա ընդհանուր հետաքրքրությունների, նախասիրությունների կամ շահերի պաշտպանության նպատակով ստեղծված միավորում է, որի գործունեությունը բխում է հիմնադիրների կողմից նախանշված առաքելությունից և դրանից ածանցվող տեսլականից, նպատակներից և խնդիրներից:

7. Ուսանողական գիտական ընկերությունը ուսումնական հաստատությունում գործող ուսանողական կազմակերպություն է, որի նպատակը սովորողների գիտական, ստեղծագործական և հոգևոր զարգացմանը նպաստելն է:

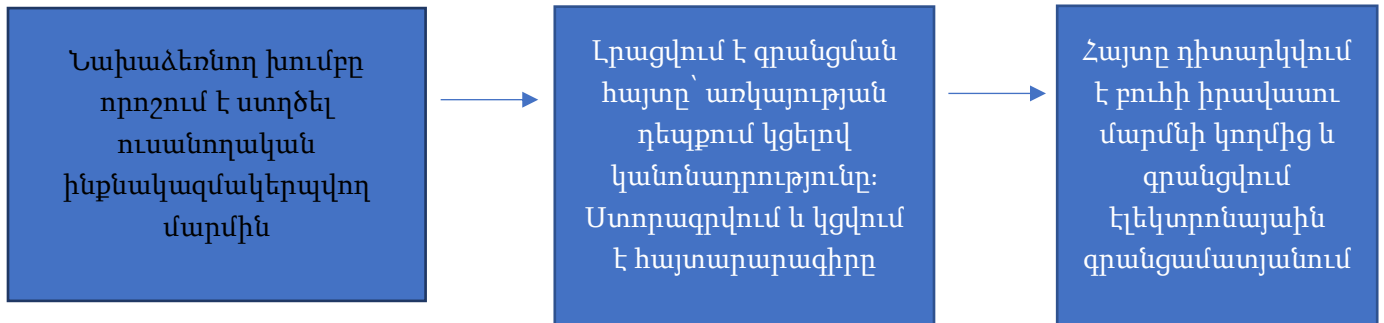
8. Գործունեության արդյունավետության և համակարգվածության բարձրացման նպատակով ցանկալի է, որ ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինն ունենա՝

- 1) նախաձեռնող խումբ,

- 2) հստակ ձևակերպված առաքելություն,
- 3) իրավասու մարմնի կողմից վավերացված գրանցում:

9. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի առաքելությունը չպետք է հակասի ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված մարդու իրավունքների, ոչ խտրական վերաբերմունքի, բռնության բացասման և օրինականության սկզբունքներին, ուսումնական հաստատության ռազմավարությանը: Այդ նպատակով, գրանցման հայտին կից նախաձեռնող խումբը պետք է ներկայացնի նաև ստորագրված հայտարարագիր , որի օրինակելի ձևաչափը ներկայացված է **Ձև 1-ում**:

10. ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի գրանցման գործընթացը հետևյալն է՝

11. ՀՀ բուհերում ավանդաբար գործել և ամուր դիրքեր են ունեցել ուսանողական խորհուրդները և ուսանողական գիտական ընկերությունները: Ըստ օրենքի, ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինները ներառում են վերջիններիս, սակայն միայն դրանցով չեն սահմանափակվում: Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների օրինակներ են մասնագիտական, մշակութային, արվեստի, մարզական ակումբները, կոնկրետ խնդիր կամ խնդիրների լուծման նպատակով միավորված ուսանողների խմբերը:

12. Ցանկալի է, որ ուսումնական հաստատության կողմից ստեղծվի և գործածվի էլեկտրոնային գրանցամատյան կամ ներդրվի էլեկտրոնային կառավարման համակարգ, որտեղ արտացոլված կլինեն գրանցված բոլոր ուսանողական

ինքնակազմակերպվող մարմինները և նրանց գործունեությանն առնչվող տեղեկատվությունը:

13. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի գործունեության հիմքում ընկած է կամավորության սկզբունքն ու գաղափարը: Բառակապակցությունն ինքնին հուշում է, որ գործունեությունը խարսխված է ինքնակառավարման սկզբունքի վրա: Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների գործունեությունը պետք է հիմնված լինի ժողովրդավարության, բռնության ու խտրականության բացասման, հավասար մասնակցության հնարավորության, բազմակարծության, կոլեգիալության, թափանցիկության և հաշվետվողականության սկզբունքների վրա:

II. ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ՄԱՐՄՆԻ ԳՐԱՆՅՈՒՄԸ

14. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի ստեղծման հայտ ներկայացրած ուսանողների խումբը կոչվում է **նախաձեռնող խումբ**: Ուսանողական ակտիվության խթանման, ինչպես նաև բազմազանության ապահովման նպատակով ցանկալի է, որ հնարավորինս փոքր լինի նախաձեռնող խմբի կամ ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի անդամների նվազագույն թիվը: Ըստ էության, ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմին ստեղծելու նախաձեռնությամբ կարող է հանդես գալ առնվազն երեք ուսանող:

15. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի գրանցման թերթիկում ներառվում է հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) նախաձեռնող անդամների անունները, ազգանունները, ֆակուլտետը և ուսանողական տոմսերի համարները (առկայության դեպքում),
- 2) խմբի ստեղծման նպատակները,
- 3) հետագա գործունեության հակիրճ նկարագիրը,
- 4) անհրաժեշտության դեպքում՝ ուսումնական հաստատության կողմից ակնկալվող միջոցները,

5) հայտարարագիր, որով նախաձեռնող խումբը հավաստիացնում է, որ ստեղծվելիք խումբը չի զբաղվելու ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով արգելված գործունեությամբ, զերծ է մնալու կուսակցական և կրոնական քարոզչությունից, քրեական ենթամշակույթի տարածումից ու ջատագովումից, մարդու հիմնարար իրավունքների ու ազատությունների դեմ գործողություններից, խտրական վերաբերմունքից, բռնության կոչերից և այլ հակաօրինական քայլերից:

16. Կախված ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններից և վերջիններիս իրավասու մարմինների կողմից ընդունված որոշումներից՝ հայտը կարող է պարունակել նաև այլ տեղեկություններ: Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի գրանցման հայտի, որի օրինակելի ձևաչափը ներկայացված է Ձև 2-ում:

17. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինը ունի կանոնադրություն, որը պետք է հիմնված լինի ժողովրդավարության, թափանցիկության և հաշվետվողականության սկզբունքի վրա: Կանոնադրության մեջ հստակ ներկայացված է Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրները, անդամների իրավունքներն ու պարտավորությունները, նոր անդամների ընդունելության կարգը, ինչպես նաև ինքնալուծարման մեխանիզմները: Ֆոնդհայթայթման դյուրացման տեսանկյունից վերջիններիս կանոնադրությունները լինի հաստատված իրավասու մարմնի կողմից և *գրանցվեն ուսումնական հաստատության կողմից:*

III ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐԸ

18. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող

մարմինների անկախությունը կրոնական (բացառությամբ հոգևոր ուսումնական հաստատությունների) կազմակերպություններից և քաղաքական կուսակցություններից, վերջիններիս ազդեցությունից: Ինչպես նաև, ուսանողական մարմնի անվանումը չպարունակի այնպիսի բառեր, որոնք այն կասոցացնեն կոնկրետ քաղաքական կամ կրոնական կազմակերպությունների հետ:

IV. ԽՄԲԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՄ

19. ՀՀ ուսումնական հաստատություններում, որպես կանոն, ավանդաբար ներկայացված են եղել ուսանողական խորհրդի ներկայացուցիչները: Ավելին, մշակութային, մարզական, բարեգործական և տարատեսակ այլ միջոցառումները կազմակերպվել են ուսանողական խորհուրդների կողմից կամ վերջիններիս հովանու ներքո, իսկ գիտական միջոցառումները՝ ուսանողական խորհուրդների կամ ուսանողական գիտական ընկերությունների կողմից, կամ էլ վերջիններս գիտական միջոցառումները համատեղ են կազմակերպել:

20. Ուսանողները կրթական համայնքի կարևոր և անբաժանելի մասն են, ովքեր պետք է լինեն հաստատության հետաքրքրությունների կենտրոնում և հանդես գան որպես հիմնական գործընկեր:

21. Այս առումով, ուսանողների շահերն ու ուսանողների ներկայացվածությունը ուսումնական հաստատության կառավարման մարմիններում, այդ թվում ուսանողական որևէ մարմնում չընդգրկված, սակայն ուսումնական հաստատության տարբեր օղակներում, հատկապես կառավարման մարմիններում, ուսանողի ձայնը ներկայացնել ցանկացող ուսանողների՝ (անկախ թեկնածուների)՝ ընտրություններում առաջադրվելու հնարավորությունն ապահովելու համար ցանկալի է, որ այդպիսի մանդատով օժտված լինի **ուսանողական խորհուրդը**՝ խարսխված ներքին

ժողովրդավարության և զսպման ու հակակշռման մեխանիզմների վրա, որը սովորողների **ինքնակազմակերպվող, ընտրովի ներկայացուցչական մարմին է, որի** կանոնադրության մեջ հստակ պետք է ամրագրված լինեն ուսումնական հաստատության մամիններում ուսանողների առաջադրման սկզբունքները, առաջադրման կարգը և ընտրության ընթացակարգը: Ուսանողական խորհրդի գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ և ուսանողական խորհրդի կանոնադրությամբ: Ուսանողական խորհրդի կանոնադրությունն ընդունվում է ուսանողական խորհրդի բարձրագույն ղեկավար մարմնի կողմից: Բարձրագույն ուսումնական հաստատության կառավարման մարմիններում ուսանողների առաջադրումն ու ընտրությունն իրականացնում է համապատասխան մակարդակի ուսանողական ինքնակառավարման ընտրովի ներկայացուցչական մարմինը՝ ուսանողական խորհուրդը: Միևնույն ժամանակ, ուսանողական ինքնակառավարման գործառույթն իրականացնող ուսանողական խորհրդի կողքին ուսումնական հաստատություններում կարող են գործել ուսանողական ինքնակազմակերպվող խմբեր:

22. Անհրաժեշտ է առանձնացնել ուսանողական ինքնակառավարման մարմինների ձևավորման որոշակի աստիճանակարգություն: Ըստ այդմ առանձնացվում են ֆակուլտետային մակարդակ, համալսարանական մակարդակ, լրկալ/ազգային մակարդակ, գլոբալ/միջազգային մակարդակ:

- 1) Ֆակուլտետային մակարդակում (միջին մասնագիտական կրթական հաստատությունների դեպքում ըստ կուրսերի) ձևավորվում է ուսանողների ներկայացուցչական մարմինը տվյալ մակարդակում առաջացող խնդիրների, հարցերի, ուսանողների այլ հետաքրքրությունների և շահերի ներկայացման համար:

- 2) Ուսումնական հաստատության մակարդակում ձևավորվում է հաստատության ուսանողական ինքնակառավարման մարմինը, որը ներկայացնում է ուսանողների շահերը, խթանում է ներգրավվածությունը հաստատության կյանքի բոլոր գործընթացներում, ներկայացնում է ուսանողությանը հաստատության կառավարման համպատասխան մարմիններում, առաջարկում ծառայություններ և գործողություններ, որոնք կնպաստեն ուսանողական կյանքի որակի բարձրացմանը:
- 3) Ազգային մակարդակում համախմբում են մի երկրի ուսումնական հաստատությունների ուսանողական ներկայացուցչական մարմինները, որոնք կարողանում են հանդես գալ նույն հովանու ներքո և ազգային մակարդակում միասնաբար ներկայացնել ու պաշտպանել սովորողների կրթական, սոցիալական, տնտեսական, մշակութային հետաքրքություններն ու շահերը:
- 4) Միջազգային մակարդակում միավորվում են ազգային ուսանողական միությունները, որպես հովանոց կազմակերպություններ՝ ներկայացնելով իրենց անդամ ազգային միություններին միջազգային կազմակերպություններում և ազգային կառավարություններում:
- 5) Ուսանողական ինքնակառավարման մարմինները պատասխանատու են ժողովրդավարության և ներկայացուցչականության սկզբունքները իրենց գործունեության հիմնաքարը դարձնելով՝ ուսանողների ակտիվ, քննադատական և կառուցողական մասնակցության մշակույթը խթանելու, իրավաչափ որոշումներ կայացնելու, իրավունքների իրազեկվածությունն բարձրացնելու համար:
- 6) Ազգային և միջազգային մակարդակներում ուսանողները պետք է իրավունք ունենան մասնակցելու իրենց կրթությանն ու ուսանողական այլ հարցերին վերաբերող որոշումների նախապատրաստմանը, իրականացմանն ու գնահատմանը:

Վ. ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԳՈՒՅՔԻ և ՏԱՐԱԾՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

23. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմնների անկախության, ինքնավարության և գործունեության շարունակականության ապահովման նպատակով կարող է ստեղծել նախադրյալներ և հնարավորություններ, որպեսզի վերջիններս ֆինանսավորում ստանան ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված աղբյուրներից: Վերջիններիս՝ քաղաքական կամ կրոնական գործունեություն ծավալող անհատներից կամ կազմակերպություններից ֆինանսավորում ստանալը անընդունելի է: Միևնույն ժամանակ, միջմշակութային հաղորդակցության ամրապնդման, ուսանողական մարմնի ֆինանսական ինքնաբավության և ուսումնական հաստատությունների միջազգային կապերի ամրապնդման տեսանկյունից ցանկալի է, որ ուսանողական մարմիններն անդամակցեն ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված կամ կրոնական կամ քաղաքական գործունեություն չծավալող միջազգային կազմակերպություններին և համանման ուսանողական կառույցներին՝ այդ թվում նաև այդպիսի կազմակերպություններից և կառույցներից ֆինանսավորում ներգրավելու նպատակով: Հաստատության կողմից տրամադրված դրամական միջոցների ծախսերն իրականացնում են «Գնումների մասին» օրենքի համաձայն:

24. Ուսումնական հաստատություններն ունեն սահմանափակ տարածքներ, գույք և տեխնիկա և միանգամայն հավանական է, որ վերջիններս չկարողանան մշտական տարածք և գույք հատկացնել գրանցված բոլոր ուսանողական մարմիններին: Ուստի, ցանկալի և նպատակահարմար է ստեղծել տարածքների ամրագրման ճկուն և թափանցիկ էլեկտրոնային համակարգ, որի միջոցով ուսանողները կկարողանան

որոշակի սահմանափակ ժամկետով օգտվել ուսումնական հաստատության տարածքի մի մասից և/կամ գույքից: Օրինակ՝ ենթադրենք X ուսանողական մարմինն 3 ժամով տարածք է անհրաժեշտ Y միջոցառման կազմակերպման նպատակով: Ենթադրվում է, որ մարմնի ներկայացուցիչը կամ ներկայացուցիչները նախապես մտնում է/են էլեկտրոնային համակարգ և այդ նպատակով տրամադրվող տարածքների և/կամ գույքի (օրինակ՝ համակարգիչ, տպիչ և այլն) հասանելիության մասին տեղեկատվությունը ստուգելուց հետո որոշակի ժամանակով ամրագրում է/են տվյալ տարածքից և/կամ գույքից օգտվելու իրավունքը: Ցանկալի է նաև, որ հակիրճ նշվի տարածքի և/կամ գույքի օգտագործման նպատակը:

25. Հնարավոր է նաև, որ ուսանողական խմբերին իրենց գործունեության շարունակականության ապահովման և արդյունավետության բարձրացման նպատակով կամ վերջիններիս բնույթով և առանձնահատկություններով պայմանավորված տարածքների և/կամ գույքի անժամկետ ամրակցման անհրաժեշտություն առաջանա: Այսպիսի իրավիճակում ցանկալի է գույքով և անհրաժեշտ այլ միջոցներով ապահովել այն մարմիններին, որոնք աջակցում են կրթության և ուսումնառության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացմանը՝ հաշվի առնելով բուհի մասնագիտական ուղղվածությունը:

26. Այն պարագայում, երբ այդպիսի կազմակերպությունների միջև ընտրություն կատարելու անհրաժեշտություն է առաջանում, կարևոր է հաշվի առնել ուսանողական մարմինների անդամների թվաքանակը և գործունեության նկարագիրը:

27. Նախապատվությունը կարող է տրվել նաև այլ ուսանողական մարմիններին, որոնք պատրաստակամ են տրամադրված տարածքը և/կամ գույքն ու տեխնիկան համատեղ օգտագործել ուսանողական այլ մարմինների հետ: Այս պարագայում նախընտրելի է, որ ուսանողական մարմինները դիմեն համատեղ: Կամայականության կամ այդպիսի ընկալման կասկածի բացառման նպատակով առաջարկվում է,

որպեսզի ուսումնական հաստատությունները տարածք կամ գույք ու տեխնիկայի ամրակցման հայտերը գնահատելիս առաջնորդվեն բալային համակարգով (օրինակ՝ 0-20 բալային սանդղակով), որի օրինակը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 1. Տարածքի և/կամ գույքի ամրակցման հայտ ներկայացրած ուսանողական մարմինների հայտերի գնահատման բալային համակարգ.

Ուսանողական մարմին	Բալ
Բուհի մասնագիտական ուղղվածությամբ կրթության և ուսումնառության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ծրագրեր իրականացնող	20
Գիտական և/կամ հետազոտական գործունեություն իրականացնող	20
Իրավապաշտպան գործունեություն, մարդու իրավունքների ջատագովություն կամ իրազեկվածության բարձրացում իրականացնող	19
Բուհի ոչ մասնագիտական ուղղվածության գիտական և/կամ հետազոտական գործունեություն իրականացնող	18
Բուհի ոչ մասնագիտական կրթության և ուսումնառության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ծրագրեր իրականացնող	17
Մշակութային (ներառյալ՝ արվեստի) և/կամ սպորտային միջոցառումներ իրականացնող	15
Ժամանցային և այլ միջոցառումներ իրականացնող	10
Մինչև 5 հոգանոց	1
6-15 ուսանող	3
16-30 ուսանող	5
31-50 ուսանող	10
51-100 ուսանող	12
100-150 ուսանող	15
150 և ավելի ուսանող	20

28. Եթե ուսանողական խմբերը դիմում են համատեղ, ապա անհրաժեշտ է գումարել վերջիններիս բալերը: Օրինակ՝ եթե 8 ուսանողից բաղկացած ժամանցային միջոցառումներ իրականացնող ուսանողական խումբը տարածք ամրակցելու հայտ է ներկայացրել 21 ուսանողից բաղկացած մարդու իրավունքների ջատագովություն և իրազեկվածության բարձրացում իրականացնող ուսանողական խմբերի հետ համատեղ, ապա ըստ վերը նշված աղյուսակում առկա գնահատման մոտեցման՝ հայտատու մարմինները միասին կունենան 35 բալ (3+10+5+17): Տարածքի և

անհրաժեշտ այլ գույքի դիմում-հայտերի օրինակելի ձևաչափը ներկայացված է Ձև 3-ում:

**VI ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴԻՋԻՏԱԿԱՆ ՄԱՐԻՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ
ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ**

29. Ուսումնական հաստատությունների կողմից ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմիններին առանձնացված գույքի, տարածքի կամ ֆինանսական միջոցների հատկացումը հիմնված է երկու սկզբունքների վրա:

30. Առաջին սկզբունքը անդամակցության հիման վրա իրականացվող ֆինանսավորումն է, որի հիմքում ընկած է այն գաղափարը, որ գույք, տարածք և, հատկապես, ֆինանսական միջոցներ տրամադրելիս ուսումնական հաստատությունը պետք է հաշվի առնի ուսանողական մարմնի անդամների թվաքանակը՝ նախապատվություն տալով ավելի մեծ թվով մարմիններին: Ֆինանսավորման հիմքում նման մոտեցման ամրագրման պարագայում հնարավոր է, որ ուսումնական հաստատության կողմից ֆինանսավորում ստանան առավել պասիվ ուսանողական մարմինները կամ նրանք, որոնց գործունեությունն ուղղակիորեն կապված չէ բուհի առաքելության և/կամ մասնագիտական ուղղվածության հետ: Ուստի, այս պարագայում ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների միջև մրցակցության ապահովման նպատակով նախընտրելի է ուսումնական հաստատությունների կողմից ֆինանսավորումը դրամաշնորհների միջոցով՝ ներկայացված ծրագրի հիման վրա:

31. Ցանկալի է սահմանել նաև ֆինանսավորման, այդ թվում նաև՝ համաֆինանսավորման առավելագույն չափ: Հայտերը գնահատելիս օգտակար կլինի Աղյուսակ 1-ում ներկայացված բալային համակարգը:

32. Որոշակի դեպքերում ուսումնական հաստատությունները ֆինանսական միջոցները կարող են տրամադրվել նաև ոչ թե դրամաշնորհի շրջանակներում, այլ *ad*

հոս սկզբունքով՝ ուսանողական մարմնի ներկայացրած դիմումի և հիմնավորման հիման վրա, եթե առկա է ֆինանսավորման տրամադրման հիմնավոր պատճառ:

33. Անհրաժեշտ է նաև, որ ֆինանսավորման ողջ գործընթացը լինի հստակ և հանրամատչելի կառուցակարգերի վրա խարսխված, որպեսզի ուսանողներին առավելագույնս հասկանալի լինի ուսանողական խմբերի ֆինանսավորման հիմքում ընկած տրամաբանությունը /ու՛մ է ուղղվելու ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների կողմից ստացված ֆինանսավորումը, արդյո՞ք ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինները հանդիսանալու են հարկատու, և պետք է ունենան բանկային հաշվեհամարներ. գործընթացը չբարդացնելու և ուսումնական հաստատության համար լրացուցիչ անհարմարություններ չստեղծելու նպատակով ֆինանսավորումն կարող է իրականացվել նույն այն մեխանիզմներով, որոնց միջոցով մինչ այժմ իրականացվում է բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ուսանողական խորհուրդների ֆինանսավորումը/:

34. Ֆինանսական միջոցների դիմում-հայտերի, բյուջեի և ժամանակացույցի օրինակելի ձևաչափը ներկայացված է Ձև 4-ում:

VII ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

35. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների գործունեության թափանցիկությունը հնարավոր է ապահովել ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին մեխանիզմների միջոցով:

36. Եթե ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմիններն ունեն *կանոնադրություն, ապա վերջիններիս հաշվետվողականության* ներքին մեխանիզմները ենթադրում են կանոնադրությամբ սահմանված զսպման և հակակշռման մեխանիզմներ, իսկ

հաշվետվողականության ձևն ու եղանակը ենթադրվում է, որ սահմանվում է կանոնադրությամբ:

37. Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմիններն իրենց անդամներին հաշվետվությունները կարող են ներկայացնել ինչպես գրավոր, այնպես էլ բանավոր եղանակով: Ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմիններն ուսումնական հաստատություններին կարող են ներկայացնեն ինչպես տարեկան, այնպես էլ ծրագրային հաշվետվություններ:

38. Տարեկան հաշվետվությունները վերաբերում են ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմինների կողմից վերջիններիս ամրակցված տարածքի, գույքի և տեխնիկայի իրականացմանը, իսկ ծրագրային հաշվետվությունները՝ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում իրականացված գործունեությանը:

39. Իր հերթին ծրագրային հաշվետվությունը բաղկացած է երկու մասից՝ իրականացված գործունեության հաշվետվություն և ֆինանսական հաշվետվություն: Թափանցիկության ապահովման տեսանկյունից ցանկալի է, որպեսզի ուսումնական հաստատությունն իր կողմից ֆինանսավորում ստացած ուսանողական ինքնակազմակերպվող խմբերի հաշվետվությունները ներկայացնի իր պաշտոնական կայքում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ

Սույնով մենք՝ ուսանողական ինքնակազմակերպվող մարմին (հետայսու՝ մարմին) ստեղծելու հայտ ներկայացրած ներքոստորագրյալ նախաձեռնող խմբի անդամներս (անուններ, ազգանուններ, և առկայության դեպքում նաև ուսանողական քարտերի համարներ) հավաստում ենք, որ՝

- մեր գործունեության շրջանակներում առաջնորդվելու ենք ՀՀ Սահմանադրությամբ, ըստ որի Հայաստանի Հանրապետությունն ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետություն է, որտեղ մարդը բարձրագույն արժեք է, մարդու անօտարելի արժանապատվությունն իր իրավունքների և ազատությունների անքակտելի հիմքն է,
-
- ստեղծվելիք մարմինը (անվանումը), որևիցե պարագայում չի զբաղվելու ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով արգելված գործունեությամբ,
- ստեղծվելիք մարմինը (անվանումը) զերծ է մնալու կուսակցական և/կամ կրոնական քարոզչությունից, քրեական ենթամշակույթի տարածումից և ջատագովումից, բռնության կոչերից, ատելության խոսքից, խտրական վերաբերմունքից, ինչպես նաև այնպիսի գործունեության իրականացումից որը կարող է արտահայտվել անձի իրավունքների և ազատությունների ոտնահարմամբ:

Նախաձեռնող խմբի անդամների անունները, ազգանունները և առկայության դեպքում ուսանողական տոմսի համարները՝

Գրանցման թերթիկ

Նախաձեռնող խմբի անդամների անունները, ազգանունները և առկայության դեպքում՝ ուսանողական տոմսի համարները

Ուսանողական մարմնի անվանումը

Ուսանողական մարմնի ստեղծման նպատակների համառոտ շարադրանք

Հետագա գործողությունների ամփոփ նկարագրում

Եթե առկա է անհրաժեշտություն, ապա ուսումնական հաստատությունից ակնկալվող ռեսուրսներ (տարածք, համակարգիչ, կահույք և այլն)

Նախաձեռնող խմբի անդամների կոնտակտային տվյալները (էլ. հասցե և հեռախոսահամար)

Ուսանողական մարմնին տարածք/ գույք կամ տեխնիկա ամրակցելու հայտ

Բուժում գրանցված ուսանողական մարմնի/խմբի (համատեղ հայտի պարագայում՝ մարմինների) անվանումը և անդամների թվաքանակը

Նյութական պատասխանատու ուսանողի/ուսանողների տվյալները (անուն, ազգանուն, ֆակուլտետ, կուրս):

Բուժում գրանցված ուսանողական մարմնի/խմբի (համատեղ հայտի պարագայում՝ մարմնի) գործունեության նկարագրությունը:

Հայցվող տարածքի/գույք կամ տեխնիկայի մեծությունը/քանակը և նկարագրությունը

Հայցվող տարածքի /գույք կամ տեխնիկայի օգտագործման նպատակները

Ուսանողական մարմնի անդամների կոնտակտային տվյալները (էլ. հասցե և հեռախոսահամար)

Ուսանողական մարմնի ֆինասավորման հայտ

Բուհում գրանցված ուսանողական մարմնի (համատեղ հայտի պարագայում՝ մարմինների) անվանումը և անդամների թվաքանակը

_____

Նյութական պատասխանատու ուսանողի/ուսանողների տվյալները (անուն, ազգանուն, ֆակուլտետ, կուրս)

_____

Բուհում գրանցված ուսանողական մարմնի (համատեղ հայտի պարագայում՝ մարմնի) գործունեության նկարագրությունը

_____

_____

_____

Հայցվող ֆինանսավորման չափը (<< դրամ)

_____

Ծրագրի մանրամասն նկարագիրը

_____

_____

_____

_____

Ծրագրի շահառու ուսանողների քանակը

_____

Ուսանողական մարմնի անդամների կոնտակտային տվյալները (էլ. հասցե և հեռախոսահամար)

_____

Ուսանողական մարմնի (համատեղ դիմումի դեպքում՝ մարմինների ղեկավարների) ղեկավարի ստորագրությունը
